

**themarapport 1:
Vrije Tijd
juli 2003**

De Jeugdmonitor Zeeland is een samenwerkingsverband van de Provincie Zeeland, de 13 Zeeuwse gemeenten en verschillende instellingen die op het gebied van jeugd werkzaam zijn.

De Jeugdmonitor Zeeland brengt de leefwereld van de Zeeuwse jeugd in kaart door gegevens te verzamelen over kinderen en jongeren van 0 tot en met 23 jaar.

De primaire doelstelling van de Jeugdmonitor is het voorzien in gegevens en informatie ter ondersteuning van (jeugd- en onderwijs) beleid van gemeenten, provincie en jeugdmonitorpartners.

Hoofdverantwoordelijke voor de uitvoering van de Jeugdmonitor Zeeland is SCOOP, Zeeuws instituut voor zorg, welzijn en cultuur. Scoop werkt voor de uitvoering van dit project nauw samen met verschillende partijen, waaronder GGD Zeeland, de Regiopolitie Zeeland, het Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland, Stichting Jeugdzorg Zeeland, Sport Zeeland, en de Regionale Meld- en Coördinatiefuncties op het gebied van voortijdig schoolverlaten.

Het belangrijkste kanaal voor het bekend maken van de verzamelde informatie is de website www.jeugdmonitorzeeland.nl. Een nieuw initiatief is het uitbrengen van korte themarapporten waarvan dit het eerste is.

Dit eerste themarapport van de Jeugdmonitor heeft als onderwerp de vrije tijd van Zeeuwse kinderen in groep 6 van de basisschool. De bron voor dit themarapport is de 'Enquête Jeugdmonitor Zeeland - Groep 6 Basisscholen 2003'.

Deze enquête is in het voorjaar van 2003 via internet afgenomen onder kinderen in groep 6 van de basisscholen in Zeeland. In totaal hebben 187 van de 282 Zeeuwse schoollocaties (inclusief speciaal onderwijs) meegedaan. Dit komt overeen met 66%. De enquête is door 2.741 kinderen van de naar schatting 4854 kinderen (10 jarigen per 1/1/2003, CBS) ingevuld.

Bij het verschijnen van dit themarapport hebben de kinderen al een vouwblad met uitkomsten ontvangen. De scholen kregen een uitdraai met de eigen gegevens en, ter vergelijking, een uitdraai van de provinciale gegevens.

De vrije tijd van Zeeuwse kinderen in groep 6, vooral 9- en 10-jarigen, is het centrale onderwerp van dit eerste themarapport van Jeugdmonitor Zeeland. Aandacht wordt besteed aan het lidmaatschap van sportverenigingen, deelname aan het culturele en maatschappelijke verenigingsleven, en de invulling van de overige of eigen vrije tijd.

Verenigingsleven De meeste kinderen in groep 6 in Zeeland zijn lid van een vereniging of club. Dit blijkt zo te zijn voor ongeveer acht op de tien kinderen (78%). Drie van de vier kinderen (73%) zijn lid van een sportvereniging of -club. Vier op de tien (40%) zijn lid van een andere vereniging of club (bijvoorbeeld muziek, knutselen, of dansen).

Jongens sporten wat meer dan meisjes (respectievelijk 76% versus 71%). Meisjes daarentegen zijn vaker lid van andere verenigingen of clubs (meisjes 47%, jongens 32%). Kinderen met laagopgeleide ouders van Nederlandse afkomst zijn minder vaak lid van een vereniging of club (74% lid) dan de overige kinderen van Nederlandse afkomst (80% lid). Bij kinderen van laag opgeleide allochtone ouders is de deelname aan het sport- en andere verenigingsleven het laagst (64% lid).

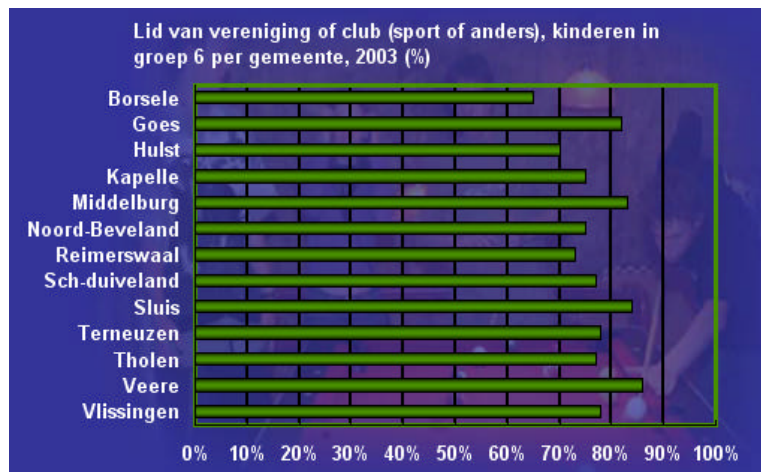
Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de gemeenten te zien. Het percentage kinderen dat lid is van een vereniging of club is het hoogst in Veere (86%) en Sluis (84%), en het laagst in Borsele (65%).

Sport Voetbal is veruit de meest populaire sport van de schoolkinderen. Ongeveer een op de vijf kinderen is lid van een voetbalclub (22%). Op de tweede plaats komen turnen/gymnastiek en zwemmen (elk 12% lid).

De verschillen tussen jongens en meisjes zijn enorm. Voetballen vier op de tien jongens in clubverband (41%), bij de meisjes komt het nog maar weinig voor (4%). Aanzienlijk populairder bij jongens dan bij meisjes zijn vechtsporten, boksen, en judo (12% van de jongens lid, 5% van de meisjes lid). De populairste sporten bij meisjes zijn turnen / gymnastiek (20%), en paardrijden (12%). Jongens daarentegen doen maar weinig aan turnen / gymnastiek (4%), en nagenoeg niet aan paardrijden (1%).

Als het gaat om de deelname aan de populairste sporten (voetbal, zwemmen, turnen), dan lijken er geen verschillen te bestaan tussen kinderen van verschillende sociaal-economische en culturele achtergronden. De bij meisjes populaire paardensport wordt echter nauwelijks tot niet beoefend door kinderen van laagopgeleide allochtone ouders.

Hoewel er maar weinig verschillen bestaan bij lidmaatschap van zwemverenigingen bij kinderen van verschillende achtergronden, is het wel zo dat kinderen van laagopgeleide allochtone ouders aanzienlijk minder vaak een zwemdiploma hebben (53%), dan kinderen van autochtone ouders (87%).

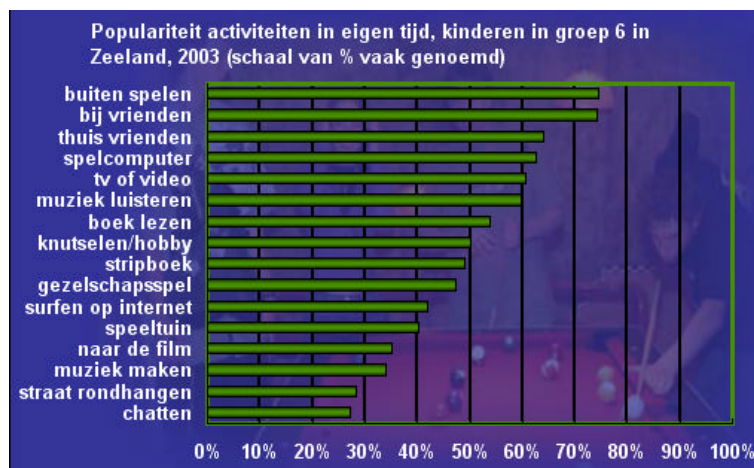

Andere verenigingen We zagen al dat vier op de tien kinderen in groep 6 lid zijn van andere verenigingen dan sportverenigingen. De kinderen is gevraagd van welke verenigingen of clubs ze lid zijn. Het meest genoemd wordt de muziekvereniging (13%). Op de tweede en derde plaats komen dansen (7%) en knutselen / boetsen (6%). Padvinderij / scouting komt op de vierde plaats (4%). Kinderen in groep 6 bezoeken vrijwel nooit een buurt- of dorps huis (1%).

De sociaal-culturele en economische afkomst van kinderen blijkt erg belangrijk te zijn voor de deelname aan muziekverenigingen. Kinderen van laagopgeleide ouders zijn duidelijk minder vaak lid van muziekverenigingen. Zijn de kinderen daarnaast ook van allochtone afkomst, dan is de deelname aan muziekverenigingen erg laag (3% terwijl 13% van alle kinderen lid is). De afkomst lijkt geen rol te spelen bij de deelname aan dansen en aan knutselen /tekenen/ boetseerclub.

Muziekles Behalve sport- en andere clubs en verenigingen zijn er meer georganiseerde activiteiten voor kinderen. Zo is het volgen van muziekles voor bijna een op de vier kinderen (23%) een andere belangrijke buitenschoolse bezigheid. Muziekles komt daarmee qua deelname van kinderen zelfs op hetzelfde niveau als de populairste clubsport voetbal.

Het volgen van muziekles is duidelijk afhankelijk van geslacht, sociaal-economische en culturele achtergrond, en van woongemeente. Meisjes zitten meer op muziekles dan jongens (respectievelijk 28% en 19%). Kinderen van ouders met een lage opleiding zitten minder op muziekles dan anderen. Zijn de ouders daarnaast ook van allochtone afkomst, dan geldt dit in nog sterkere mate. Tussen de gemeenten zijn duidelijke verschillen zichtbaar. In de gemeenten Noord-Beveland en Middelburg zitten de meeste kinderen op muziekles (beide 31%). Het minst komt het voor in Vlissingen (14%).

Eigen tijd Behalve de tijd die kinderen besteden op school en in verenigingen of clubs, is er ook de ongeorganiseerde eigen vrije tijd na school, 's avonds, in de weekeinden en in de vakanties. De kinderen is een lijst van activiteiten voorgelegd met de vraag telkens aan te geven of ze een activiteit nooit, soms, of vaak doen. Aan de hand van de antwoorden is een rangorde gemaakt van meest populaire tot minst populaire activiteit.

De top drie van meest populaire activiteiten in de eigen tijd van kinderen uit groep 6 in Zeeland zijn (1) buiten spelen, (2) spelen bij vrienden/vriendinnen, en (3) thuis spelen met vrienden/vriendinnen. Op de 4e t/m 6e plaats komen de spelcomputer, televisie en video, en luisteren naar muziek. Een boek lezen komt op de 7e plaats, surfen op het internet op de 11e plaats. Het minst populair zijn zomaar op straat rondhangen en chatten via internet (15e en 16e plaats).

Zich vervelen De Zeeuwse kinderen in groep 6 hebben het druk met naar school gaan, lid zijn van een sport- of andere vereniging of club, muzikles, en activiteiten in de eigen vrije tijd. Het lijkt dat er niet veel reden is om zich te vervelen. Desgevraagd is het ongeveer een op de tien kinderen (11%) dat aangeeft zich vaak of heel vaak te vervelen.

De achtergrondkenmerken als geslacht, sociaal-economische en culturele achtergrond, en woongemeente lijken er volstrekt niet toe te doen. Jongens vervelen zich net zo veel of weinig als meisjes. En in Borsele vervelen ze zich net zo veel of weinig als in Middelburg of op Tholen, of waar dan ook in Zeeland. Het is niet bekend waar en wanneer kinderen zich vervelen, op school of in hun vrije tijd. Wel duidelijk is dat kinderen die geen lid zijn van een sport- of andere vereniging of club zich niet meer of minder vervelen dan kinderen die wel lid zijn van een sportvereniging. Op basis van de beschikbare enquêtegegevens lijkt de mate waarin kinderen zich vervelen vooral individueel bepaald te zijn.

Colofon

Ankie Smit
Herman Braat

Scoop, juli 2003

Postbus 407
4330 AK Middelburg
tel 0118 68 25 00
fax 0118 63 53 11

www.jeugdmonitorzeeland.nl
jeugdmonitor@scoopzld.nl

